

KARKKILAN KAUPUNKI

VUODEN 2021
TALOUSARVION
LAADINTAOHJEET

LAADINTAOHJEET VUODEN 2021 TALOUSARVIOILLE

Taloudelliset puitteet ja valmisteluakataulu

Talousarvion lähtökohtana on Karkkilan kaupungin strategia. Talousarvion tavoitteena on vakaan talouden turvaaminen. Investoinnitkaan eivät saa aiheuttaa hallitsematonta käyttökustannusten nousua. Lähtökohta on se, että vuosikatteella kyetään kattamaan poistot.

Talousarviokehitys on annettu ohjeelliseksi vain käyttötalouden osalta. Investointiosan menokehitys täsmennetään erikseen talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kaupunginhallitus antaa talousarviolle kehykset 14.9.2020. Kehykset ovat lähtökohtaisesti toimintakateen osalta sitovat. Sitovuudet määritellään tarkemmin vuoden 2021 talousarviossa, joka käsitellään valtuustossa 7.12.2020. Toimielimien tulee laatia kaupunginhallituksen antaman kehyksen puitteissa, kaupungin johtoryhmän johdolla, ehdotukset talousarvioksi ja käsitellä ne asianomaisessa toimielimessä. Keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta talousarvio valmistellaan suoraan osana talousarviota kaupunginhallitukselle.

Talousarvion yhteydessä tulee laatia myös:

- taloussuunnitelma vuosille 2022–2023
- valtuuston strategisia tavoitteita tukevat toiminnalliset tavoitteet
- käyttötalousosan tekstit ja tunnusluvut
- selvitys lautakuntakohtaisista investoinneista ja niiden perustelut

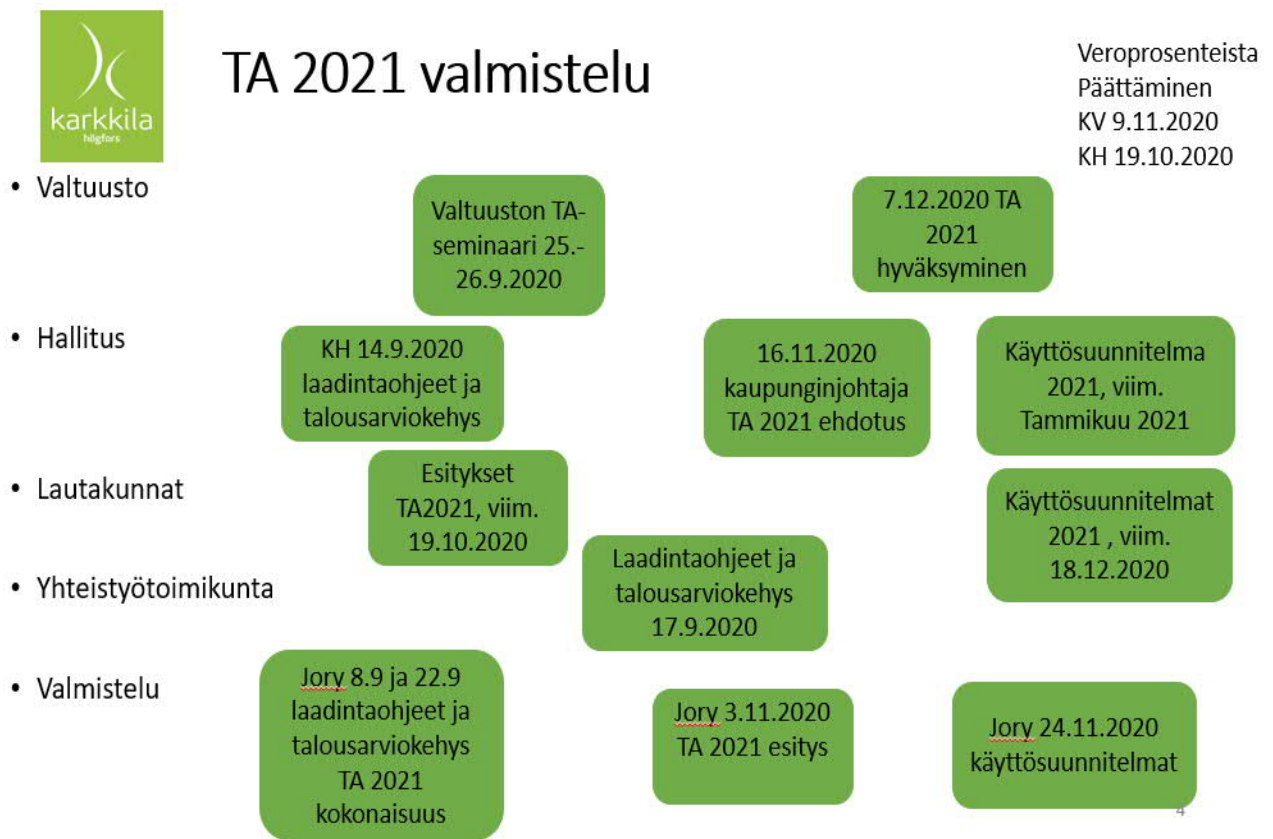
Talousarviossa huomioidaan sisäiset tulot ja sisäiset menot. Henkilöstöpalvelut valmistelevat talousarvioon edellisvuosien tapaan kaupungin henkilöstöä koskevan osuuden toimialoilta saatavan tiedon pohjalta.

Kaupungin johtoryhmä käsittelee talousarviota 8.9.2020. Tämän jälkeen toimialojen tulee toimittaa kaupunginjohtajalle ja talousjohtajalle toimialojen talousarvioluonnokset viimeistään 18.9. Talousarvioluonnoksia käsitellään johtoryhmän talouskokouksessa 22.9.2020.

Lautakuntien tulee käsitellä talousarvioesityksensä syyskuun 2020 loppuun mennessä. Lautakunnissa hyväksytyt talousarvioehdotukset sekä muu aiemmin mainittu materiaali toimitetaan osoitteeseen taloustuki@karkkila.fi viimeistään 19. lokakuuta 2020.

Materiaalin saatuaan talouspalvelut kokoaa talousarvioehdotuksista yhteenvedon, josta kaupunginjohtajan johdolla laaditaan johtoryhmässä kaupunginjohtajan esitys talousarvioksi. Kaupunginhallitus käsittelee tämän pohjalta talousarviota ja lähettää esityksen valtuustolle 7.12.2020 kokoukseen. Talousarvioehdotuksen perusteella kaupunginhallitus tekee ehdotuksen vuoden 2021 veroprosenteista valtuustolle, joka käsittelee asiaa 9.11.2020.

Kuva 1. Talousarvioprosessi

Lähtökohtatiedot

Talousarviokehys: Vuoden 2021 talousarvion kehystenä käytetään kaupunginhallituksen 14.9.2020 hyväksymää kehystä. Kehyksen pohjana käytetään vuoden 2019 tilinpäätöksen tietoja, tämän pohjalle laitetaan kunta-alan palkkaratkaisun mukaiset korotukset ja verotiedot päivitetään Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisilla ennakkoluvuilla. Lautakunnat tulevat arvioimaan talousarvioprosessin aikana realistisesti kustannusrakenteensa.

Talousarvion strategiset tavoitteet

Valtuusto on hyväksynyt Karkkilan kaupunkistrategian vuosille 2018-2022 kokouksessaan 11.12.2017. Vuoden 2021 talousarvio tulee laatia kaupunkistrategian pohjalta.

Ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut

Toimielimet käsittelevät budjettia laatiessaan omat myynti-, maksu- ja muut tulonsa sekä tekevät niihin kaikki mahdolliset tarkastukset tulojen lisäämiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että toimialajohdajien johdolla tarkistetaan, että toimielimen toimintatuotot vastaavat vähintään kaupungille toiminoista aiheutuvia kustannuksia. Vaihtoehtoisesti veloitetaan määräysten (lakien/asetusten) asettamat enimmäisveloitukset. Hintojen tarkistuksessa tulee ottaa huomioon palvelutuotannon suoritemäärän muutokset ja kustannustason kasvu. Inflaation ennustetaan olevan vuonna 2021 noin prosentin verran. Kehyksessä on arvioitu inflaation kehitys kyseisen arvion mukaan.

Toimielimien tulee tarkastaa budjettia laatiessaan omat toimintakulunsa ja pyrkiä rajoittamaan niiden kasvua kaikilla mahdollisilla keinoilla laiminlyömättä kuitenkin määräysten (lakien/asetusten) asettamia velvollisuuksia.

Palkat

Kehyksessä on huomioitu vuoden 2021 palkkaratkaisun taloudelliset vaikutukset. Palkkamenojen korotusten osalta on huomioitu kaikki tulevat korotukset.

Keva julkaisee arvion eläkemaksujen suuruudesta kesäkuun lopulla.

Henkilöstöpalvelut ovat lähettäneet palkkajärjestelmästä ajettujen henkilöstötiedot toimialajohtajille ja palvelupäälliköille tarkistettaviksi. Toimialojen tehtävä on käydä lävitse henkilöstölistauksen oikeellisuudet ja ilmoitettava mahdollisista virheistä sekä poikkeamisista henkilöstöpalveluihin (tiina.saarni@karkkila.fi/pauliina.uurto@karkkila.fi) 1.7.2020 mennessä. Myös tiedossa olevat vuoden 2020 ja 2021 kokemuslisien korotukset tulee huomioida. Henkilöstöpalvelut syöttävät tämän jälkeen kootusti kaikki palkkatiedot Budnettiin 11.9.2020 mennessä. Toimialojen tulee tarkistaa syötetyt tiedot Budnettista ja varmistaa tietojen oikeellisuus 22.9.2019 mennessä.

Mikäli palkkojen osalta halutaan siirtää eri kustannuspaikoille vuodesta 2020 poikkeavalla tavalla, tulee muutokset ilmoittaa henkilöstöpäällikölle ja huolehtia kustannuspaikkamuutos henkilön osalta web-talennukseen (muutosilmoitukset- menokohta).

Toimialojen tulee huomioida henkilöstökulujen budjetoinnissa keskitetysti syötettyjen palkkatietojen lisäksi mahdolliset kokouspalkkiot ja palkkatukityöllistämiseen liittyvät määrärahat, ylityökorvauksiin varatut määrärahat sekä mahdolliset sijaistamisen aiheuttamat palkkakulut esimerkiksi kesäaikana.

Henkilöstön lisäykset ovat sallittuja vain erittäin pakottavista syistä. Henkilöstölisäykset linjataan kaupungin johtoryhmässä kaupunginjohtajan johdolla. Myös avoimiksi tulevien tehtävien ja virkojen kohdalla on pohdittava mahdollisuutta uudelleen järjestää työtehtävät siten, että tehtävää/virkaa ei tarvitsikaan täyttää. Henkilöstölisäyksistä on laadittava erikseen henkilöstösuunnitelma -lomake.

Palkkojen sosiaali- ja eläkevakuutusmaksut talousarviossa 2021

SOSIAALITURVAMAKSUT	%
Sairasvakuutusmaksut	1,34
Työttömyysvakuutusmaksu	1,476
Muut sos.vakuutusmaksut	0,22
ELÄKEVAKUUTUSMAKSUT	
KuEL	17,04
Opettajien eläkemaksu	17,25

Tietohallintoon ja -tekniikkaan liittyvät kulut

Vuotta 2021 koskevat it-hankintojen määrärahat tulee olla selvillä ja päätettynä asianomaisessa toimielimessä muiden talousarvioehdotusten tavoin.

Sisäinen laskutus

Sisäisten vuokrien sekä sisäisen ruokalaskutuksen budjetointiprosessista vastaa kaupunkikehityksen toimiala. Hallinnon kustannusvyörytysten osalta budjetointivastuu on konsernipalveluilla.

Sisäisinä laskutuserinä käsitellään sisäisenä siirtohinnalla tarkoitettua palvelun tai tuotoksen hintaa, jolla kaupungin yksiköt luovuttavat suoritteita toisilleen. Näitä ovat mm. sisäiset vuokrat ja ruokapalvelumenot.

Vyörytyserät eivät ole määrärahoja vaan kustannuslaskennallisia eriä. Näitä ovat keskitetysti hoidettujen toimien, kuten mm. talous-, henkilöstöhallinnon ja it-palvelujen korvaukset.

SÄHKÖ-LÄMMITYS- JA VESIMAKSUT, MUUT TOIMINTAKULUT

Sähkö- lämmitys- ja vesimaksut otetaan talousarvioehdotukseen 1 % korotettuna vuoden 2020 talousarvioon verrattuna. Maksujen tarkistustarvetta arvioidaan syksyllä erikseen. Tarkistuksesta aiheutuvat muutokset korjaa tilapalvelut omiin seurantataulukoihinsa. Näistä muutoksista on ilmoitettava sisäisten laskutuserien käsittelyn yhteydessä johtoryhmälle.

Arvonlisävero

Talousarvioehdotuksen määrärahoihin ei sisällytetä arvonlisäveroa.

Investoinnit

Yli 10 000 euron hankintoja, jotka tuottavat kaupungille tuloa tai ovat palvelutuotannon käytössä useamman tilikauden ajan, pidetään investointeina. Investointihankkeet käsitellään erikseen käyttötaloudesta. 10 000 euron hankintaraja perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelmanmukaisista poistoista. Ohjeen mukaan kunta voi kirjata hyödykkeestä aiheutuneen menon tilikauden kuluksi, mikäli hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa enintään 10 000 € (pienhankinta), eikä kirjaustavalla ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudellisesta asemasta annettavaan kuvaan.

Irtaimen käyttöomaisuuden liittyvien investointien hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta yli 10 000 euroa. Jos hyödyke koostuu useasta eri komponentista, joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää hintarajan, niin sitä pidetään myös investointina. Tällaisia voi olla esimerkiksi kerralla hankittava hyödykeryhmä (mm. atk-laitteet) tai ensikertainen kalustaminen. Investointikohde ei kuitenkaan voi olla yhdistelmä useasta eri hyödykkeestä, jotka koskevat useita toimipisteitä (esimerkiksi usean eri koulun teknisen työn parantaminen).

Investointihankkeissa on esitettävä perustelujen lisäksi mahdollisuudet valtionavustuksiin tai muihin vastaaviin tukiin. Tarveselvityksestä on käytävä ilmi investoinnin tarkoitus/tarve sekä kuvaus siitä tavoitellaanko investoinnilla palvelutuotannon määrän lisäystä, palvelukyvyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Lisäksi tarveselvityksestä on käytävä ilmi hankkeen kokonaiskustannus sekä arvio hankkeen toteutuksen myötä saatavasta euromääräisestä hyödystä.

Investoinnit käsitellään kaupungin johtoryhmän talousarviovalmistelun osana. Toimialajohtajat toimittavat lautakunnissa käsitellyt rakentamiseen ja kunnostukseen liittyvät investointihankkeet lautakuntien hyväksymien tarveselvityksien kanssa kaupunkikehitysjohdajalle.

Teknisen lautakunnan tulee tarkastella investointien realistisuutta suunnittelu- ja toteutusresurssien valossa. Tekninen lautakunta jaksottaa tarvittaessa investointihankkeet taloussuunnittelukaudelle. Kaupunkikehityksen toimiala toimittaa teknisessä lautakunnassa hyväksytyt investointihankkeet konsernipalvelujohtajalle.

Muut irtaimen omaisuuteen liittyvät investoinnit toimialat toimittavat vastaavineen selvityksineen lautakuntakäsittelyn jälkeen suoraan talouspalveluihin 25.9.2020 mennessä. Tämän jälkeen kaupungin johtoryhmä käy investointikohteet läpi ennen kuin ne viedään kaupunginhallitukseen.

Talousarviotietojen syöttäminen

Euromääräiset talousarvioehdotukset syötetään tietokantaan Budnet-ohjelmaa käyttäen 1.9.–11.9.2020. Ohjelman käyttöpastusta saa tarvittaessa talouspalveluista. Luvut tullaan konvertoimaan uuteen talousjärjestelmään ensi vuoden alussa.

Budjetoinnin tukena on suositeltavaa käyttää aiempien vuosien tilitasolla olevia toteumatietoja, jotka ovat saatavissa kaupungin intranetistä löytyvästä TANE-ohjelmasta. TANE-sovelluksen kautta on mahdollista hyödyntää vuosien 2015–2020 tilitetietoja. Erityistä huomiota kannattaa kiinnittää vuoden 2019 tilinpäätöslukuihin ja vuoden 2020 talousarvion toteumatietoihin. Jos näissä vuoden 2020 osalta on tehty kirjanpitoventejä sellaisille kirjanpitotileille, jotka puuttuvat toimielimen vuoden 2021 talousarvioehdotuksesta, tulee nämä kirjaukset selvittää. Jos poikkeavat kirjaukset johtuvat tiliöintivirheestä, tulee virhe korjata ja ohjeistaa tiliöinnin suorittamista vastaisuuden varalle.

Budjetointia tehtäessä tulee huomioida myös tiedossa olevat toimintaan kohdistuvat muutokset vuonna 2021, kustannustason muutos sekä mahdolliset muutokset kuntalaisille tuotettavissa palvelumäärissä. Vuoden 2020 toteumassa on eroja normaaliin vuoteen koronan aiheuttamien kustannusten ja toteutumattomien kulujen takia. Vuoden 2021 luvuissa tulee ottaa huomioon pandemian mahdollisen pitkittymisen mahdollisuus myös vuonna 2021. Budnettiin laadittava vuoden 2021 talousarvioehdotus ei saa ylittää kaupunginhallituksen antamaa vuoden 2021 talousarvioraamia toimintakatteen osalta. Mikäli talousarvioraamista poiketaan, on toimielimen laadittava siitä kirjallinen selvitys kaupunginhallitukselle.

Talousarviossa käytetään Tilastokeskuksen v.2020 väestön ennakkoväkilukumäärää, joka on 8 579.

Talousarviomuutoksista täytetään seuraava taulukko ja toimitetaan talousjohtajalle sähköpostilla 10.10.2020 mennessä.

Toimita, jota muutos koskee	Muutos, mikä halutaan tehdä	Euromääräinen vaikutus vrt v. 2019